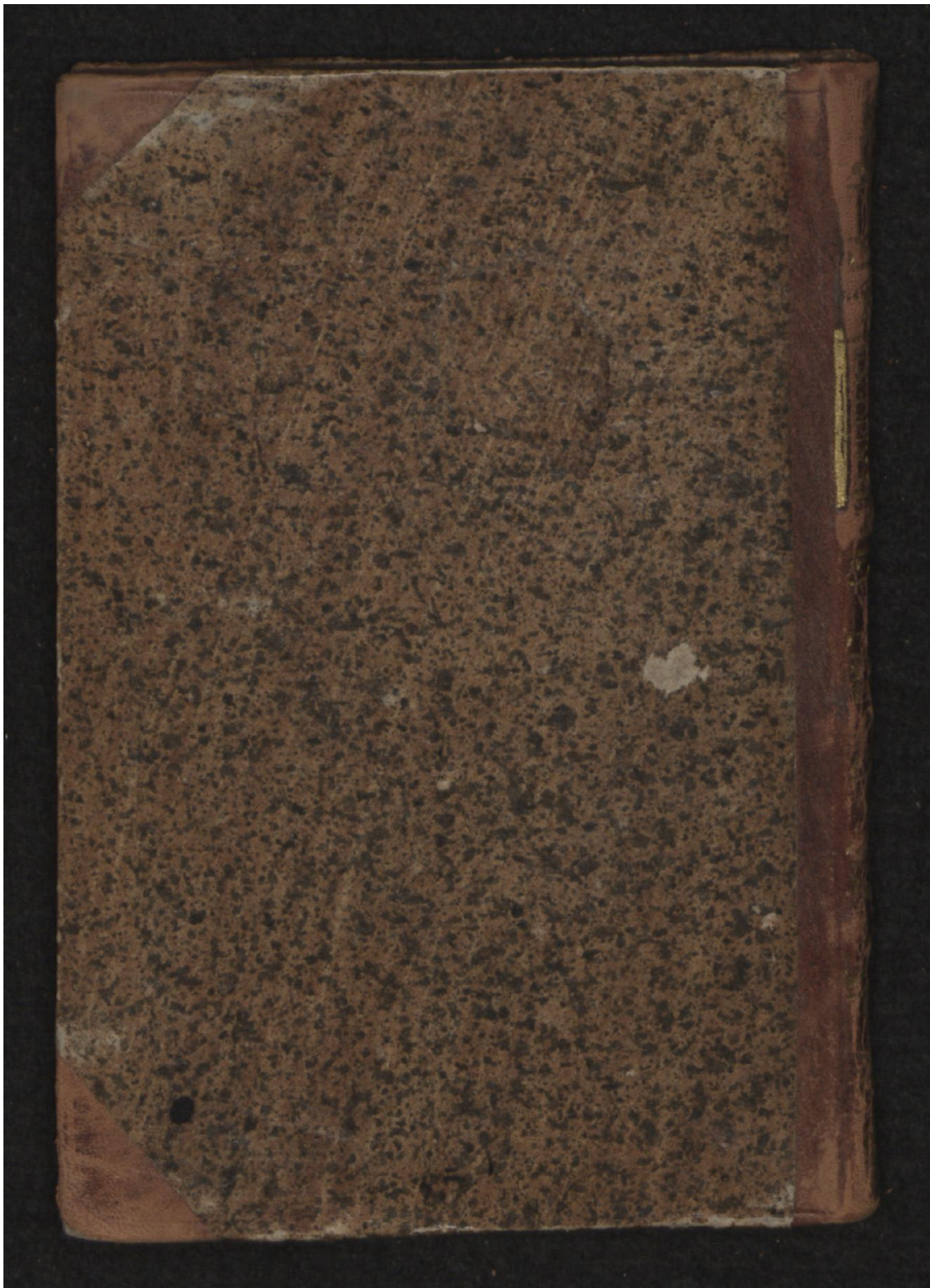

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 3092 8° (LN 670)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 3092 8° (LN 670)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 3092 8° (LN 670)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 3092 8° (LN 670)

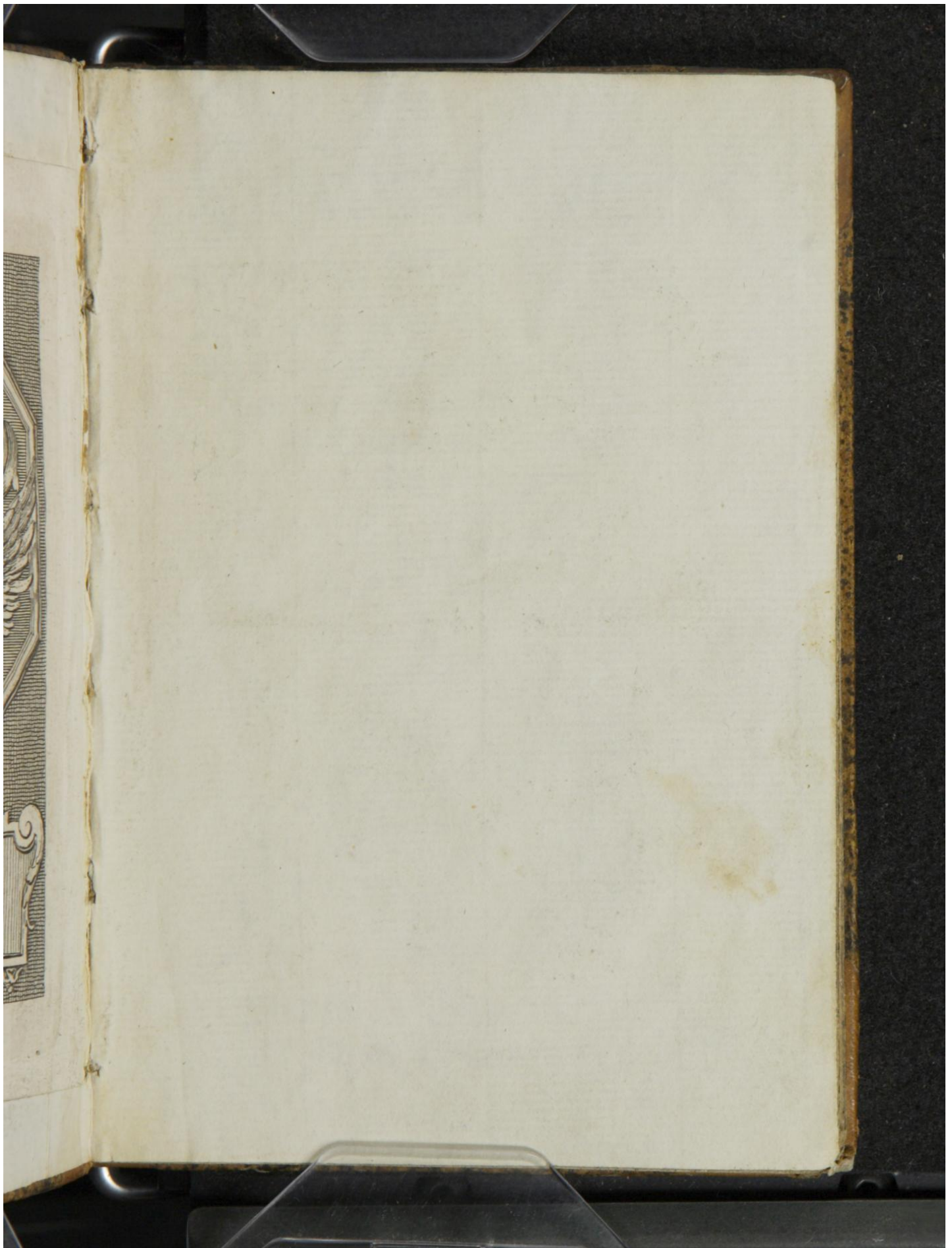
= L. N 670 M

Box
N° 3092.

W. Tuschet fecit

DET STORE
BIBLIOTHEK

E
me
ding
met
D

Den Kette
Historie/ om det
merckelig Slag oc Seiruin-
ding/ som FRIDERICK den II.
met Guds Naade/ Dannemærcks/ Norgis/
Vendis oc Gottes Konge/ beholt imod
de Suenſke for Falckenbiærg

vdi Halland /
Den
20. Octobris /
Anno
1565.

Prentet i Kiøbenhaffn / Aff
Matz Vinggaard. 1581.

POTENTISSIMO

Principi ac Illustrissimo Domino, domino

FRIDE

II. Danie,

gie, Gotto-

dalorumq,

Duci Sles-

zatie, Stor-

Dytmarsie:

Oldenburgo

RICO

Nortuas

rū, Van

REGI:

uici, Holt

marie &

Comiti in

& Deel

menhorst

Domino suo Cle-

mentissimo.

Et er det sande i lesten jaar/
Den Stercke sit Haff at
gihimme:

Men kommer der den som meer
formaar/

Da trengis den Stercke at rømme.

Der Jesus Christus Guds euig Søn/
Slogs sig met Dieffueisens rige:
Da fald off til/ den Seir saa skøn/
Oc hin den Stercke maat vige.

Hvor for wi oc vor Kempe god/
Vilde stedse loffue oc prise:
Met Tro oc Bøn falde hannem til fod/
Oc hannem all tack beuise.

De siunge der aff til Euig tid/
I de tilkommende Slecte:
At hand off her/ vor Broder blid/
Vilde hielpe saa vel at fecte.

Den samme Først end nu saa sterck/
Sin Christen at forsuare:
Bruger saa maniget stolt Hoffuerck/
At hand fand off beuare.

A ij

Dag

D Og stiller hand sig saa trolig an /
At naar off mest monne quide :
Da treder hand først her paa vor plan /
Oc hielper off mandlig Stride.

Alene hand sig oc giømme vil /
At skiffte den Seir til maade :
Oc huem at Lynken skal falde til /
Vil hand alene oc raade.

T Hi hand oc ene aff Guddoms mod /
Haffuer alle de Lodder at volde :
Saa skiffter hand effter sit vijsse raad /
Huort hen den Beste skal falde.

H And veed oc ene at giffue trøst /
Naar tid oc sted er inde :
Wi tacke dig fiere Jesu Christ /
Som hielper da dine at vinde.

Saa hialpst du oc i denne Strid /
Der wi vore Siender søgte :
Loff skee dig Gud i euig tid /
Som Danmarks Krone forøgte.

Der

DEr mand screff Tusind femhundrit Aar
Oc fem oc Tresinds tiue:
Den tiuende dag i Octobri staar/
Saa mand de Jennicker flue.

Mod Salckenbiereg hen ved den Aa/
Som der løber vd saa stride:
Alt paa den plaz der deylig laa/
Der løstet de Suenfke at bide.

Wz dennem vel offte haffd budit til/
Om de deris ære vild volde:
At proffue met off it Rytter spil/
Oc mandelig mod off holde.

End dog at de vel offte lod/
Som de vilde met off møde:
Dog torde de aldrig holde off fod/
At wi dem ret kunde søge.

MEn stedze met forhoniff ord/
Lod de sig mercke oc fiende:
Och saa met Brand / oc grusomt mord/
Offuer arme smaa Børn oc Quinde.

A iij

For

För Ellsborg wi tho Maanet för/
Lod dennem til biude met lige:
At de vilde holde en Slacting der/
De Erligen mod oss stride.

De gaffue der suar/ at de ocsaa/
Det samme aff oss vild haffue:
De skulle oss føre en Momskank paa/
Den oss skulde ilde behaffue.

Saa holt wi vore Slactorden fri/
De voctet vors Fiender at komme:
Men der wi røckte lit frem vdi/
Begynte de strax at rømme.

Der toge de hen blant Klipper oc steen/
De anden deris Bey at rende.
Men nu da vaare de kommen igen/
De vilde saa lade sig fiende.

En grusom Hob wi bleffue der var/
Som ieg vel sige torde:
Der fløy en Jennick/ for huert det Aar/
Som Christus leffde paa jorde.

Men

MEn sexten vaare de Faner bold/
De Kytter sloge ud saa vide:
De Suenſke ſig megit Hofferdig hole/
Deris Heſte motte Danke oc ſkynde.

De lode ſig tyncke/ vnder Heſte been/
At kunde de Danſke leg øde:
Thi vore haſſde ſaa en ringe anſeen/
De ſiuntis at en torde møde.

Dog haſſuedet erlige Danſke blod/
De erlige Lydske deſlige:
Sig icke forſerdet for ſligt it mod/
Som Suenſken viſt aff at ſige.

MEn ſtrax vort Folck det kundſkab ſick/
Huad Siendern haſſde ret i ſinde:
Huer til ſit Harniſk oc Verie gick/
De lod ſig villig befinde.

Saa ryckte wi ſtrax hen mod det ſted/
Som Gud vilde ſkiſſte den Lyncke:
Wi fore vel ſtille/ dog gleddis der ved/
At Suenſken vilde bide til pricke.
Voris

Vore Fennicker søtten/vore Fanner siu /
Det vaar den mact wi haffde :
Men Christus vaar self for andre siu /
Oc andre Søtten tillagde.

Met hans mact/ oc det Himmelske raad/
Oc siden met Krigsmendh forde :
Da fectet den Danske Konning god/
Oc ære oc priss hiem spurde.

Men der vort Folck vaar kommen saa/
Som Gud vilde Striden skul stande :
Da er det glæde at tencke der paa /
Huad huer tog sig til hande.

Som Fulen vnder den høye Sky/
Oc Fissen i Floden hin brede :
Saa glæddis vor gantske Heer paa ny /
Der de deris Fiender skulde søge.

Mand haffuer en hørt i Tusind Aar /
Noget Folck met større begiere :
Vere draget imod en hob saa stor/
End dog de ferre mon vere.

Jeg

Jeg vil oc Selt Offuersten sige fra/
Som vel er værd at neffne:
Hand oc sin ære beuiste da/
Der hand kunde see sin effne.

Først skickede hand huer hen i den sted/
Som hannem burde vel at holde:
Saa trøster hand Folket/oc raadde til meer
At huer sin ære skulde volde.

Hand bad dem tencke deris Færnlunds priss
Oc gamle Forælders lempe:
Oc at de huer deris Konning viss/
Haffde loffuet for ham at lempe.

At røctet gaar/ huor huer for sig/
Skulde sig en findis lade:
Saa villig oc frimodelig/
Som det sig burde met alle.

Hi bør det oss/ du Ridderskab/
Der til at tencke met snille:
At wi vanrøct oc saadan Sag/
Met Mandelig daadt kund stille.

B

Her

HEr holder nu for oss paa den plan/
Vor Siender som de ville bide:
De spottelig sender oss ord oc hoen/
Om wi tør met dem stride.

DEr for er det mit ord i dag/
For Gud som alle skal dømme:
At huer hand holder sig hoss sin Sag/
De tencker sin ære at giømme.

HVer tencke den Euig spot oc spee/
Som hannem skal følge til døde:
Om hand tør ick sin Siende see/
De dristelig mod ham møde.

HEr tencke oc hoss huer redlig Mand/
Huad den kænd komme til ære:
Som wspart for sit Fæderne land/
Beuiser sig tro at være.

DEn Gud som haffuer oss skabt oc giort/
Til huilcken wi alle maa lide:
Hand giffuer vel raad oc mandom store/
De hielper oss vist at stride.

Det

DEt er vel sandt at wi ere faa/
Oc hine vel mange flere:
Men Seiren mon dog i Himlen staa/
Baar de end dobbelt mere.

Saa haaffuer oc Gud i fordom tid/
Beuist de Danske sin Naade:
Jeg haabes hand er i dag off blid/
Oc hielpe vil selff at raade.

JSee men til i Danske mend/
Der til i Tydske bolde:
Fattig oc Rig / baad Herre oc Suend/
At huer sig ret kand holde.

Were nu kommen til denne bro/
Huor ingen met ære kand vige:
Huer mene hin anden met hierte oc tro/
Saa bliffuer Gud paa vor side.

HEr hoss skulle i oc en paa mig/
Nogen tuiffel eller arguan drage:
Jeg vil eder føre saa flittelig/
Som Gud min Siel skal tage.

B ij

Seer

SEr i nu til/ at i gjør saa/
Som i aff Gud vil hende:
Jeg vil den fremmerst i spiken staa/
Oc lade min ære der fiende.

Veniste Gud som alt formaa/
Oc all vor trøst mon vere:
Du hielpe oss vel at komme her fra/
Met euig priss oc ære.

DEr hand saa talit / kunde mand forstaa/
Huad huer haffde mest i sinde:
Mand aldrig større glæde saa/
End mand der strax kunde fiende.

Velt Offuersten vaar en vnger Mand/
Oc Daniel mon hand hede:
En Randzow / fød i Holstenland/
Som sig saa ærlig tede.

Hand gaff det Solck oc da sligt mod/
Met saadan ord til minde:
At huer en Mand til Hest oc fod/
Bleff fri oc trøst til sinde.

Det

DEr robte oc huer vdaß sit leed/
At hand skulde fri indsette :
De vilde ham følge som det burde ved/
Oc ingen sin ære forgette.

DEr tede oc Gud sin store miskund/
Som wi maa vel bekiende :
At Veir oc Regn saa mangelund/
Begynte de Dansk at tiene.

DEr blæste den Dag it Veir saa sterck/
Oc off all mest til skade :
Men nu der wi skulde proßue vort verck/
Da vendis det off til bade.

DEr aff bleff Folcket meget frije/
Oc strax bekiende til lige :
At de formerekte/ at Gud saa blid/
Vild hielpe de Dansk at stride.

Saa drog da Dffuersten noget fram/
Vilde see huor hine tog lade :
Men som hand lidet paa Veien kam/
Stod hannem it Gierde til skade.

B iij

Strax

Strax robte hand der de Graffuere i ring
Som Skandzer oc Volde mon kaste:
I kaste mig det Stengierde omkring/
De lader eder drabelig haste.

Efterdi ieg seer off giffuis tid/
Saa lader off Benen stette:
Mig tyckis at Danken vil streck sig hid/
Naar wi komme ret i trette.

Der det vaar giort/ da drog hand frem/
Vor Siender holt lige stille:
Saa sende hand vd Trometer fem/
De bød de Suenfke til Gilde.

Kom her/ Kom her/ saa blæste wi vd/
De Suenfke sig en forfomde:
Men strax sende lige saa mange imod/
De lod oc blæse det samme.

Der wi det saa/ greb huer strax til/
Huad hannem kom best til haande:
Her vilde nu yppis det store Spil/
Som spaadt vaar aff for lange.

Saa

61
Saa kom de Suenſke off dragend imod/
Wi dem met ære vndſinge :
Det bleff beuiſt til Heſt oc fod/
Huor wi til Gildes mon ringe.

De Høffuekmend alle/huer ved ſit naſſn/
I huad mand dem mon falle :
Beuiſte deris ære met ſtyrck oc gaſſn/
Oc trolig indſette de alle.

Moriz Podbuſſ: oc Hack Holgerſøn/
Oc Joſua en Quale met ære/
Frank Banner : oc Per Gyldenſtiern/
Henning Tornaw/mon Ritmeſtere vere.

Den første Drebnig førde Offuerſten for
Oc Moriz wi Podbuſſ falle :
Mod fem Faner Suenſke : huor vnder dog
En Tydſk fane/ ſterck met alle. (vaar

Den anden Drebnig/ Hack Holgerſøn/
Oc Joſua van Qualen gjorde :
Deſaa Frank Baner : mod Faner ſex
Som Tydſk oc Suenſke de førde.

Da

Da drepte oc strax Per Gyldestiern/
De Henninck Tornaw til lige.
De Muse fanen : mod andre fem/
Aff Sindske oc Suerrigis rige.

Der trodde oc da vort Godsock frem/
Nest Plathow oc Strickfod baade :
Som redligen oc beuiste dem/
De lod sin ære der raade.

Met andet Friborne oc fattige met/
Saa mangen stolt Helt til prikke :
Som aff frijt mod/ oc god beskeed/
Gantske sterckelig mon indtrycke.

Der gick da an det store bad/
Som tilredt vaar for lange :
De Danske gaff paa/ oc folgedis ad/
De Suenfke dem Suettis aff bange.

I herligere Slag i Tusind Aar/
Skeed icke i disse Lande :
Som minde vden forrassels vaar/
Det kand mand sige for sande.

De
71

End dog at det iblant Land see/
At en for Aarsag store :
Maa trenges til at lade sig see /
Den hand en gierne gjorde.

Det er en stor Elendighed/
Krig oc mod Gud at føre :
De helder Turckens stor grumhed/
End Christi Mildhed gjøre.

D Og kommer Gud det sinuct igen /
De alt betal til pricke :
Naar en Boldsmand end skønest meen/
At det er glemt huert stycke.

Det siges vel oc/ at en Krigsmand/
Bør icke Barmhiertig vere :
Men det skal haffue sin ret forstand/
Om hand vil Krij met ære.

Hvem en sin Fiend tør gribe an /
De vil sin Buen spare :
Naar hand ham seer paa rette plan /
Den fører sig tit i fare.

E ij

Der
86

D⁸⁶Er b̃or hand hannem at legge ned /
Oc lade sit styrcke kiende :
Oc da fuldgjøre sin ære oc Eed /
Som hand hoss Gud vil finde.

MEn fattige wskyldige Børn oc Sold /
Oc andre elendige Quinde :
At myrde / oc riffue paa Spek oc dolck /
Kand ingen stor priss met vinde.

Sla gjorde der nogle i Rodneby /
Oc Lynckeby deslige :
At større wret oc morderij /
Kunde faa vide aff at sige.

DE vilde beuise / at de vaar Krijs /
For de funde Quindfolck døde :
Oc store ord tale / effter gammel vijs /
Oc arme smaa Børn leg øde.

DEt vold oc andre sliig styrcker med /
Wilde Gud selff vedergjøre :
Naar hand men finge dem paa den sted /
Som hand vild Regenskab høre.

Dog

101
Hvo da haffde seet de andres ferd/
Huor huer tog til at rende :
Der rende baad Støffle / oc spor oc fuerd/
Oc søgte huor huer kunde lende.

Det vaar det sidste der wi dem saa/
Thi Natten vild offuer oss volde :
Oc Skoue oc Moser der for oss laa/
Saa nøddes wi til at holde.

Dg haffde wi hafft en halff miil til /
Som ieffn oc slet haffde verit :
Jeg det for sandingen sige vil/
Der haffde vel flere bleffue.

Sex Tusind Suenfke bleff paa den sted/
Saa Danket de oss til vilie :
Foruden de andre som mand en ved/
Oc ingen fand rettelig telie.

Der siuncte sig mange hen i den Aa/
Oc mange i Moser mon bliffue :
Som ingen kund vide at sige fra/
Oc ingen ved naffn fand scriffue.

Aff

106
Als voris bleff ved Femhundrede mend/
Baade Dansk oc Indsk de bolde:
Der offuer bleff nogle Saarit oc skent/
Som dog deris Liff kunde holde.

Wz miste der oc nogen Adel god /
Dem til stor priss oc ære:
Sten Rosenspar aff Danmarcks Raad/
Som sig kunde Mandelig tiere.

Hand vaar en from Gudfryctig Mand/
Baad dristig oc Sterck til hende:
Som nu oc for sit Fæderneland /
Vilde lade sin troskab kiende.

Her bleff oc død saa mangen Helt /
Baad Adel oc andre deslige:
Som vel met tiden kunde bliffue formelt/
Om nogen vil der aff scriffue.

Saa hør det sig en Adels mand/
Sin Konning oc Herre at tiene:
Huo sig saa holder til Land oc Vand/
Ham hør de røde Stiene.

Thi

Ihi det er vift/ i fordom tid
Vere fkeed/ oc vel met rette :
For trofka/ styrck/ mandom oc flijd/
Er fkiold oc hielm indfette.

DEt vide de vife Hoffueder vel/
Huar for de Adel mon vere :
De huor at huer fig holde fkal/
At giømme fit Naffn oc ære.

SEr Rytterfaner finge wi der/
De fem de Gennicker fkeide :
Mand haffde oc vel bekommet fleer/
Huem det haffde føgt alene.

DEr kastes vel Gennicker mangel tid/
De vaare der offte nedslagit :
Men ingen aff off tog det til ijd/
Der wi vore Siender jaget.

DEr Natten kom nu driffuend paa/
Bleft vor Tromet til lige :
Saa lod wi strax da aff at flaa/
Off burde en lenger at ftride.

D

Men

MEn der vort Golt kom sammen igen/
De huer besøgte sin Fane:
Da motte mand see foruden meen/
Huem bleffuen vaar paa den bane.

Dog at wi dennem vel haffde tier/
De kunde vel seet de leffued:
Saa gledde wi oss dog i den ferd/
At de met ære vaare bleffued.

Der fick vort Golt da Byt vel fast/
De megen skion ting at eye:
De haffde det tient foruden last/
Det maa ieg friligen seie:

Wz bleffue der paa den samme sted/
Bore døde wi komme til jorde:
De Suenske wi oc lod samle met/
De dennem det samme giorde.

Dog at de sielden aff Christelig skick/
Wilde Danskes lig begraffue:
Oss burde dog ick at giøre sligt/
De gaa saa slet aff laffue.

Men

Men strax vore Siender der vnder laa/
¹²¹ Vor Offuerst huad monne hand gipre
Hand lod it Bud til Kongen gaa/
Som hannem skulde Tiding føre.

Hvem fand nu tencke det hierte oc sind/
Som Kongen aff Danmark hende:
Der hannem kom Tidinge i Kammeret ind
Som Offuersten til ham sende:

Hand racte i Himmelen først sin Hand/
Oc Gud mon tacke oc loffue:
Saa bad hand for huer Erlig mand /
Som hannem holt Tro oc loffue.

Der nest lod hand scriffue Breff oc Bud/
Til alle sine Kircker oc Lande:
Oc bød dem at tacke den Himmelske Gud/
Som dennem haffde frijt aff vande.

Hand bad dem Bede/ at frem vdi
Vilde Gud deris Vern oc vere:
Oc hielpe hans Folck i flere sliig Krij/
At prøffue sin Tro oc ære.

D ij

Dee

¹²⁶
Dette er det Slag Kong Friderick /
Mand monne den Anden kalle :
Vant aff de Suenſke ſaa mandelig /
For Salckenbiereg met alle.

Du Euig oc hellig Trefoldighed /
Som eſt en Gud den ſande :
Du dele hannem Raad oc middel met /
Ket at Regiere ſin Lande.

¹²⁸
Du vilſt hannem holde vdi din Hand /
Oc til det beſte Regere :
Ach Gud du hielp oc huer den Mand /
Sit Faernland meen met ære.

A M E N.

1565.

Brentet i Kjøp
benhaffn / Aff Matz
Vingaard.

Den 4. dag Decem-
bris.

M. D. LXXXij.

De findis til Kjøbs
samme steds.

A N N O

M. D. LXXXII

Insignia Illustrissimi Danorum etc. Regis, Friderici II,

*Insignia Illustrissimæ Dano-
rum &c. Reginae
SOPHIÆ.*

